

HOTĂRÂREA CURȚII
din 10 decembrie 1974¹

DI Charmasson
împotriva
Ministrului Economiei și Finanțelor

Deleted: contra

(Cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare
formulată de Conseil d'État din Franța)

„Organizarea națională și organizarea comună a pieței agricole”

Cauza 48/74

În Cauza 48/74,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către
Conseil d'État din Franța, pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe între

DI Charmasson, cu reședința în Rungis (Val-de-Marne),

și

Ministrul Economiei și Finanțelor, Paris,

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolelor 33, 43, 45 și 46 din Tratatul CEE,
în domeniul organizărilor naționale ale pieței,

CURTEA,

constituită din R. Lecourt, președinte, C. Ó Dálaigh și A. J. Mackenzie Stuart, președinți de
cameră, A. M. Donner, R. Monaco (raportor), J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, H.
Kutscher și M. Sørensen, judecători,

avocat general: J. P. Warner

grefier: A. Van Houtte

pronunță prezenta

HOTĂRÂRE

1 Întrucât, prin Hotărârea din 28 iunie 1974, primită la grefa Curții la 5 iulie 1974, Conseil
d'État din Franța a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, două întrebări privind
interpretarea dispozițiilor din tratat privind organizările naționale ale piețelor agricole și libera
circulație a mărfurilor;

2 întrucât din dosar reiese că litigiul din acțiunea principală se referă la legitimitatea
restricțiilor cantitative aplicate de Republica Franceză la importurile de banane provenind din
țări terțe, altele decât cele care mențin relații speciale cu Franța;

¹ Limba de procedură: franceza.

3 Întrucât dispozițiile puse direct în discuție de aceste restricții sunt articolul 5 din Convenția dintre Comunitate și statele africane și malgăse asociate, semnată la Yaoundé la 20 iulie 1963, precum și articolul 4 din Decizia Consiliului din 25 februarie 1964 privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Comunitate;

4 Întrucât aceste dispoziții, concepute în termeni identici și menținute în vigoare, în timpul litigiului, în temeiul unei decizii a Consiliului de Asociere din 28 mai 1969 și, respectiv, al unei decizii a Consiliului CEE din aceeași dată, prevăd că în ceea ce privește eliminarea restricțiilor cantitative, statele membre aplică importurilor în cauză dispozițiile corespunzătoare din tratat;

5 Întrucât este necesar, prin urmare, să se răspundă în cadrul acestor dispoziții întrebărilor adresate.

Cu privire la prima întrebare

6 Întrucât prin prima întrebare se solicită să se răspundă dacă existența într-un stat membru a unei organizări naționale a pieței în sensul articolelor 43, 45 și 46 din tratat este de natură să obstrucționeze aplicarea articolului 33 din acest tratat pentru produsele în cauză, și anume dacă organizările naționale ale pieței în sectorul agricol pot obstrucționa normele privind eliminarea progresivă a contingentelor;

7 a) Întrucât articolul 38 alineatul (2) din titlul II al tratatului prevede că „exceptând dispozițiile contrare de la articolele 39 – 46 inclusiv, normele prevăzute pentru instituirea pieței comune se aplică produselor agricole”;

8 Întrucât rezultă din această dispoziție, coroborată în special cu articolul 42, că, în absența unei dispoziții contrare, produsele agricole intră sub incidența normelor privind instituirea pieței comune, care includ articolul 33;

9 Întrucât în conformitate cu articolul 40 alineatul (1), statele membre trebuie să stabilească politica agricolă comună, până la încheierea perioadei de tranziție;

10 Întrucât în conformitate cu articolele 43 și 46 din tratat, organizările naționale ale pieței pot fi menținute provizoriu, până în momentul instituirii unei organizări comune, în sensul articolului 40 alineatul (2), în condițiile stabilite la articolul 43 alineatul (3);

11 Întrucât, cu toate acestea, articolul 45 din tratat prevede că în acest interval „dezvoltarea schimburilor” care se referă la produsele ce fac obiectul unei organizări naționale este continuată, în cursul primei etape, prin încheierea unor acorduri sau contracte pe termen lung între statele membre exportatoare și importatoare;

12 Întrucât alineatul (2) de la același articol prevede o „creștere” a volumului importurilor, calculată pe baza unei perioade de referință determinate;

13 Întrucât ar fi contrar literei și spiritului acestor dispoziții să se admită că, în absența unor acorduri sau contracte pe termen lung, organizările naționale rămân definitiv excluse de la normele privind eliminarea restricțiilor cantitative și pot contraveni, prin urmare, principiului fundamental al dezvoltării schimburilor exprimat la alineatele (1) și (2) ale articolului respectiv;

14 b) Întrucât rezultă din articolul 40 alineatul (2) din tratat că organizarea comună a piețelor

agricole trebuie să se dezvolte treptat în perioada de tranziție și să fie însoțită, în conformitate cu articolul 38 alineatul (4), de dezvoltarea pieței comune agricole, în conformitate cu obiectivele fundamentale ale tratatului, în special a celor prevăzute la articolul 3 litera (d);

15 întrucât, în consecință, în cazul în care tratatul a prevăzut că organizarea națională poate fi menținută până în momentul instituirii unei organizări comune, această menținere a fost, cu toate acestea, prevăzută numai până la încheierea perioadei de tranziție, dată la care politica agricolă comună trebuie stabilită definitiv;

16 întrucât aceleași dispoziții scot în evidență, de asemenea, faptul că în cursul acestei perioade, organizarea națională trebuie să se adapteze, în măsura posibilă, cerințelor pieței comune, în scopul de a facilita instituirea politicii agricole comune;

17 întrucât, în consecință, derogările pe care o organizare națională le poate face de la normele generale ale tratatului sunt admise numai provizoriu, în măsura necesară asigurării funcționării sale, fără a afecta, cu toate acestea, adaptările pe care le implică instituirea politicii agricole comune;

18 întrucât faptul că această politică nu a fost stabilită definitiv în termenul stabilit la articolul 40 alineatul (1) din tratat ar scoate în evidență, în loc să le justifice, anomaliile care ar putea rezulta din menținerea unei organizări naționale, concepută de tratat ca o măsură cu caracter tranzitoriu;

19 întrucât, având în vedere o asemenea împrejurare, adaptarea organizării naționale la normele prevăzute pentru instituirea pieței comune este cu atât mai necesară cu cât absența unei politici agricole comune este contrară cerinței de la articolul 3 litera (d) din tratat;

20 întrucât, în consecință, în cazul în care o organizare națională a pieței existentă la data intrării în vigoare a tratatului ar putea, în cursul perioadei de tranziție, să obstrucționeze aplicarea articolului 33 din acest tratat, în măsura în care această aplicare ar aduce atingere funcționării sale, aceasta nu mai poate avea loc după expirarea acestei perioade, când dispozițiile articolului 33 trebuie să aibă efect deplin.

Cu privire la a doua întrebare

21 Întrucât, prin a doua întrebare, se solicită Curții să precizeze caracteristicile care definesc o organizare națională a pieței;

22 întrucât o organizare națională a pieței în sensul articolelor 43 și următoarele presupune un ansamblu de măsuri structurale care să permită atingerea obiectivelor prevăzute de tratat;

23 întrucât în temeiul articolului 43 alineatul (3) și al articolului 45 alineatul (1), organizarea comună este în fapt înlocuită cu organizarea națională, în cazul în care aceasta oferă, pentru produsul în cauză, garanții echivalente pentru ocuparea forței de muncă, iar nivelul de trai al producătorilor în cauză include dispoziții pentru a asigura acestora comercializarea producției lor și asigură pentru schimburile din interiorul Comunității condiții similare celor care există pe o piață națională;

24 întrucât obiectivele organizării naționale a pieței sunt prin urmare similare pe plan național celor pe care le urmărește organizarea comună pe plan comunitar, astfel cum sunt descrise la articolul 39 din tratat;

25 Întrucât urmărirea unor astfel de obiective trebuie să intre sub incidența nu numai a organizațiilor comerciale, ci și a autorității publice, prin intermediul măsurilor și reglementărilor corespunzătoare, chiar și atunci când gestionarea ar fi delegată unor organisme de drept privat aflate, cu toate acestea, sub controlul autorității publice;

26 Întrucât organizarea națională se definește, astfel, ca un ansamblu de mijloace de drept care pun sub controlul autorității publice reglementarea pieței produselor în cauză, în scopul de a asigura, prin creșterea productivității și prin utilizarea optimă a factorilor de producție, în special a forței de muncă, un nivel de trai echitabil pentru producători, stabilizarea piețelor, siguranța aprovizionărilor și prețuri rezonabile pentru consumatori;

27 Întrucât menținerea permanentă, după perioada de tranziție, a unui simplu sistem de contingente nu ar putea să întrunească aceste condiții.

Cu privire la cheltuielile de judecată

28 Întrucât cheltuielile efectuate de către guvernul francez și de către Comisia CE, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări;

29 Întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate de Conseil d'État din Franța, prin Decizia din 28 iunie 1974, hotărăște:

1) În cazul în care o organizare națională a pieței, existentă la data intrării în vigoare a tratatului ar putea, în cursul perioadei de tranziție, să obstrucționeze aplicarea articolului 33 din acest tratat, în măsura în care această aplicare ar aduce atingere funcționării sale, aceasta nu mai poate avea loc după expirarea respectivei perioade, când dispozițiile de la articolul 33 trebuie să dobândească efect deplin;

2) Organizarea națională se definește ca un ansamblu de mijloace de drept care pun sub controlul autorității publice reglementarea pieței de produse în cauză, în scopul de a asigura, prin creșterea productivității și prin utilizarea optimă a factorilor de producție, în special a forței de muncă, un nivel de trai echitabil pentru producători, stabilizarea piețelor, siguranța aprovizionărilor și prețuri rezonabile pentru consumatori. Menținerea permanentă, după perioada de tranziție, a unui simplu sistem de contingente nu ar putea să întrunească aceste condiții.

Lecourt Ó Dálaigh Mackenzie Stuart Donner Monaco
Mertens de Wilmars Pescatore Kutscher Sørensen

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 10 decembrie 1974.

Grefier
A. Van Houtte

Președinte
R. Lecourt